

Skal industrien og fonde styre udviklingen

DAGENS MEDICIN 23.10.2015 Side 44

Forfatter: Torben Kjær (Ø) Medlem af regionsrådet, Region Hovedstaden, og sundhedsudvalget, Danske Regioner

PRIORITERING

Det er en bekymrende udvikling, at industrien og fonde med produktionsmæssig interesse skal bestemme udviklingen for sundhedsområdet, mens samfundet taler om at prioritere mellem, hvem der som følge af ublu medicinpriser skal kunne få behandling.

I august godkendte regionsrådet i Region Hovedstaden på nær Enhedslisten og SF principperne for en aftale om et vidtgående samarbejde med Novo Nordisk Fonden om et nyt Steno diabetescenter. Regionsrådet fik med kort varsel forelagt aftalen, der radikalt bryder med den traditionelle måde at drive et offentligt sundhedsvæsen uden mulighed for at stille spørgsmål til aftalen. Flertallet besluttede på en lukket dagsorden det forelagte uden reel drøftelse.

Ifølge aftalen betaler fonden 2,8 mia. kr. til at bygge centret og til forskning i 8-10 år. Formålet er ud over forskning, behandling og uddannelse også erhvervmæssigt. Fonden får direkte indflydelse på centret og på den forskning, som deres investering understøtter, der samtidig skal implementeres på regionens øvrige hospitaler, der hidtil har kunnet forske uafhængigt af andres interesser. Den umiddelbart største fordel er, at centret overgår til regionen også ved eventuelt ophør af aftalen.

2,8 mia. kr. er mange penge, som dog bør sættes i perspektiv. Fremskrivningen for diabetes siger, at om bare 10 år vil antallet være næsten fordoblet til 650.000 danske diabetikere, der vil stige til 1 mio. i 2040. En undersøgelse fra i år viser, at diabetes koster samfundet små 32 mia. kr. årligt inkl. følgesygdomme, førtidspensioner, manglende arbejdsevne m.v. Det vil i 2040 være steget til anslået 100 mia. kr., der næsten svarer til en stigning på de 2,8 mia. kr. ekstra - om året de næste 25 år! Flere partier ser medicinalindustrien som et vækstpotentiale, men som denne fremskrivning viser bare for diabetesområdet, er det samfundsmæssigt en hamrende dårlig forretning, men vil være en guldgrube for medicinalindustrien, eksempelvis Novo Nordisk A/S. De ejes af Novo Nordisk Fonden, som henter sine midler fra medicinalvirksomheden.

Det eneste fornuftige vil være at forske massivt i, hvordan vi undgår, at så mange får diabetes, og hvordan selve sygdommen kan forebygges. Her er det et spørgsmål om tillid, om fonden vil understøtte en sådan forskning, eller om forskningen som de seneste 80 år primært vil tage udgangspunkt i produktion af insulinpræparater og behandlingsmetoder. Fonden og andre private aktører kan få massiv indflydelse på centret og den fremtidige forskning. Det næste halve år vil vise, hvor stor garanti regionen kan få for at kunne målrette forskningen samfundets interesser, der alt andet lige vil være i modstrid med industriens erhvervmæssige interesser og således også fondens økonomiske interesser. For god ordens skyld har jeg personligt haft diabetes type 1 i 55 år og pådraget mig en

række alvorlige følgesygdomme med store konsekvenser. De første 30 år kom jeg på Novos Hvidøre og er siden kommet på Novo Nordisks Steno Diabetescenter, begge med stor glæde. Men det er en bekymrende udvikling, at industrien og fonde med produktionsmæssig interesse skal bestemme udviklingen for sundhedsområdet, mens samfundet taler om at prioritere mellem, hvem der som følge af ublu medicinpriser skal kunne få behandling.

"Det eneste fornuftige vil være at forske massivt i, hvordan vi undgår, at så mange får diabetes, og hvordan selve sygdommen kan forebygges"